

**STANOWISKO ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW WS. PROPONOWANEGO TEKSTU
DYREKTYWY W SPRAWIE OGRANICZENIA WPŁYWU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW Z TWORZYW
SZTUCZNYCH NA ŚRODOWISKO**

Polscy przedsiębiorcy są kluczowymi eksporterami niektórych wyrobów z tworzyw sztucznych, a ich pozycja konkurencyjna w kontekście proponowanych zapisów dyrektywy będzie w sposób zasadniczy zagrożona. Dlatego też uznaliśmy za zasadne odniesienie się do proponowanego tekstu dyrektywy w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko. Szczegółowe uwagi do konkretnych przepisów przedstawione są poniżej.

1. Art.3(1) oraz punkt 8 preambuły (definicja plastiku)

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców pragnie zaproponować zmianę definicji plastiku zamieszczonej w dyrektywie, przy czym w naszej ocenie najtrafniejszym kryterium rozróżnienia jest natura użytego materiału. Obecna definicja stwierdza, że plastik to polimer stworzony z monomerów. Jest to bardzo szeroka definicja zawierająca w sobie również inne substancje nie zaklasyfikowane jako plastiki takie jak jedzenie, papier lub guma. Co więcej, obecna definicja nie rozróżnia bio-plastików, które nie są wytworzone na bazie produktów petrochemicznych, od innych plastików o takiej właśnie genezie. Rozróżnienie to jest kluczowe, gdyż bio-plastiki są zazwyczaj biodegradowalnymi i przyjaznymi środowisku monomerami (w przeciwieństwie do plastików bazujących na produktach petrochemicznych).

2. Usunięcie artykułu 8(1) i artykułu 8(2) wraz z punktami 15 i 19 preambuły do dyrektywy (poszerzona odpowiedzialność producentów)

Poszerzona odpowiedzialność producentów obejmująca zbieranie i przetwarzanie wszystkich śmieci powstałych w skutek użycia ich produktów nie jest praktyką proporcjonalną do celów dyrektywy – ograniczenia zaśmiecenia środowiska morskiego. Instytucja ta nie wydaje się być także potrzebna, biorąc pod uwagę obowiązywanie tak zwanej Waste Framework Directive regulującej tę materię. Unia Europejska bez końca wprowadza pokrywające się przepisy, w tym przypadku proponujemy więc podjęcie działań mających na celu uniknięcie zbędnej nadregulacji.

3. Art. 8 i 10 projektu dyrektywy oraz punkty 15, 18 i 19 preambuły do dyrektywy ('cleaning up litter')

W naszej ocenie koszty sprzątania śmieci ('cleaning up litter') nie powinny być ponoszone przez producentów wyrobów jednorazowego użytku wykonanych z tworzyw sztucznych, wymienionych w części E załącznika do projektu dyrektywy.

Obciążenie producentów kosztami niwelowania skutków przestępstw (a konkretniej wykroczeń związanych z zaśmiecaniem) popełnionych przez konsumentów, czyli osoby na zachowania, których producenci nie mają w tym względzie realnego wpływu nie wydaje się być rozwiązaniem proporcjonalnym. Sądzymy, że jest to chybiona próba pomieszczenia regulacji prawa karnego z regulacjami prawnoadministracyjnymi.

Proponowana regulacja narusza także zakaz retroaktywności prawa poprzez potencjalne zobowiązanie producentów do finansowania sprzątania pozostałości produktów wprowadzonych do obrotu przed datą wejścia w życie omawianej regulacji.

Proponujemy również dodanie regulacji przewidującej przeniesienie kosztów kampanii zwiększających świadomość konsumentów, o których mowa w artykule 10 projektu dyrektywy, na podmioty odpowiedzialne za zaśmiecanie środowiska – kampanie te byłyby finansowane z grzywien egzekwowanych od konsumentów zaśmiecających środowisko.

4. Art. 8, art. 17 oraz punkt 15 preambuły (produkty biodegradowalne i podlegające recyklingowi, zakres regulacji, normy biodegradowalności w środowisku morskim, akty delegowane)

Pragniemy zaproponować wyłączenie produktów biodegradowalnych oraz produktów podlegających recyklingowi z zakresu regulacji poszerzonej odpowiedzialności producenta. Produkty te i tak generują dodatkowe obowiązki po stronie producentów, za sprawą czego finansowanie ich sprzątania przez te same nie wydaje się być proporcjonalnym rozwiązaniem.

Naszym zdaniem regulacja powinna także zostać ograniczona wyłącznie do kwestii zaśmiecenia akwenów morskich – zgodnie z celem omawianej dyrektywy.

Sugerujemy również dodanie upoważnienia dla Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN) do ustanowienia norm biodegradowalności w środowisku morskim – ujednoczonych dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. W naszej ocenie pozwoliłoby to na wprowadzenie bardziej przemysłanych norm, które reprezentowałyby szerszy społeczno-gospodarczy kompromis.

Dzięki tym rozwiązaniom przemysł zyskałby głos w dyskusji na temat środowiska i odpowiedzialności za jego degradację w kontekście każdego z produktów wymienionych w treści dyrektywy. Rozwiązanie to zapewniłoby Komisji Europejskiej dane do przyszłego przeglądu dyrektywy, przemysł natomiast zyskałby strukturę, w obrębie której mógłby opracowywać rozwiązania techniczne mające na celu zniwelowanie wpływu oferowanych produktów na środowisko naturalne.

W kwestii rozszerzonej odpowiedzialności producenta proponujemy także dodanie przepisu upoważniającego Komisję Europejską do uregulowania bardziej szczegółowych aspektów omawianej
Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezes: Marcin Nowacki

materii w okresie po uchwaleniu dyrektywy w drodze aktów delegowanych (uprzedzających możliwość wprowadzenia rozszerzonej odpowiedzialności producentów przez państwa członkowskie Unii Europejskiej). Taka regulacja pozwoliłaby na bardziej proporcjonalne i wyważone działania poprzedzone dłuższym namysłem i pogłębionymi analizami.

5. Dodatkowy artykuł wprowadzający limit opłat ponoszonych przez producentów

W naszej opinii odpowiedzialność producentów za działania konsumentów nie może być nieograniczona i niczym nielimitowana. W związku z tym proponujemy wprowadzenie limitu opłat ponoszonych przez producentów.

Jednocześnie zwracamy szczególną uwagę, że w tym zakresie dyrektywa powinna przewidywać odpowiedni okres dostosowawczy, pozwalający na modyfikację budżetów producentów pod kątem nowych wymogów.

6. Punkt 21 preambuły (pozew zbiorowy)

Sugerujemy doprecyzowanie treści tego fragmentu preambuły, tak aby nie implikowała ona jakiegokolwiek możliwości pozwu zbiorowego konsumentów wobec producentów. Artykuł 12 dyrektywy dotyczy prawa wniesienia powództwa przeciw państwu członkowskiemu, a jego celem nie jest wprowadzanie instrumentów, które mogłyby być stosowane przeciw producentom.